

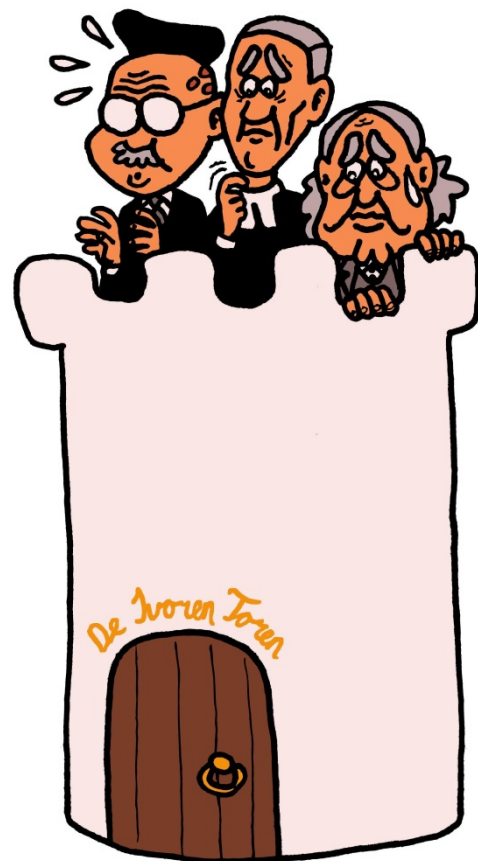
Vereniging voor Burgerlijk Recht

Bastion 2015

Voorjaarsvergadering VBR 10 april 2015
Bastion van het Burgerlijk Recht
"Nieuwe tijden, nieuw privaatrecht"

Jonge civilisten bestormen het Bastion van het Burgerlijk recht. Dat klinkt wat pompeus, maar het allitereert zo fijn. Bovendien hebben onze burgerrechtelijke bollebozen heel wat te vertellen. En dat doen ze op deze voorjaarsvergadering van de VBR. Onder de noemer 'Nieuwe tijden, nieuw privaatrecht' presenteren vier jonge civilisten hun bevindingen en stellingen op dit nieuwe terrein. Bovendien wordt de VBR Publicatieprijs 2014 uitgereikt. Reden genoeg dus om aan de vergadering deel te nemen.

Wanneer? Vrijdag 10 april 2015 om 14 uur
Waar? Hoge Raad, Kazernestraat 52 2514 CV, Den Haag.
Aanmelden voor de vergadering (voor leden) en het aanvragen van lidmaatschap kan via de website www.verenigingvoorburgerlijkrecht.nl.

Vereniging voor Burgerlijk Recht

Bastion 2015

Voorjaarsvergadering VBR 10 april 2015

Bastion van het Burgerlijk Recht

"Nieuwe tijden, nieuw privaatrecht"

13.30 – 14.00	Ontvangst
14.00 – 14.05	Huishoudelijk gedeelte
14.05 – 14.30	Aster Schreuder Aansprakelijkheid voor zelfdenkende apparatuur
14.30 – 14.40	Discussie
14.40 – 15.05	Arie Mes Driedimensionaal eigendom
15.05 – 15.15	Discussie
15.15 – 15.40	Thee en koffie
15.40 – 16.05	Daniëlle Op Heij Digitale inhoud en het contractenrecht
16.05 – 16.15	Discussie
16.15 – 16.40	Charlotte Spierings Nieuwe tijden, blijvend privaatrecht
16.40 – 16.50	Discussie
16.50 – 17.00	Uitreiking VBR Publicatieprijs 2014
17.00	Borrel

Aster Schreuder

"Aansprakelijkheid voor zelfdenkende apparatuur"

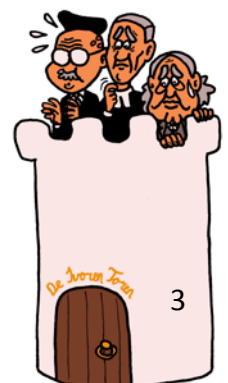
In de media wordt geregeld bericht over de ontwikkeling van de zogenoemde 'zelfbesturende' auto. De idee in dit verband is – kort gezegd – dat systemen in de auto stapsgewijs een steeds groter gedeelte van de rijtaak overnemen, totdat – in de verre toekomst – uiteindelijk mogelijk in het geheel geen menselijke bestuurder meer nodig zal zijn. In bredere zin gaat het om de ontwikkeling van apparatuur die niet voortdurend onder directe menselijke controle lijkt te staan, waarbij – naast auto's – bijvoorbeeld kan worden gedacht aan zorgrobots en verschillende andere vormen van robotica. Een van de vraagstukken in dit verband, hetgeen ook in de politiek aan de orde is gekomen, is hoe er met de (mogelijke) aansprakelijkheid zal (en dient te) worden omgegaan indien er schade optreedt. Welke aansprakelijkheidsgronden zouden een rol spelen, en hoe zouden deze toepassing vinden op dit 'type' apparatuur? Welke vragen lijken er op te komen wanneer we deze grondslagen analyseren, zijn er mogelijk juridische 'loopholes'? Uit een eerste verkenning lijkt te volgen dat de notie van een 'gebrek' centraal staat bij de aansprakelijkheidsbeoordeling. Een van de niet eenvoudig te beantwoorden vragen is vervolgens wat (nog) als een gebrek heeft te gelden wanneer de zaak niet 'passief' wordt gebruikt, maar het apparaat tot op zekere hoogte 'zelf' handelt.

Over de spreker

Aster Schreuder (1989) studeerde politicologie (bachelor) en rechtsgeleerdheid. Thans is zij werkzaam als wetenschappelijk docent burgerlijk recht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. In dit verband heeft ze (naast haar onderwijstaken) enkele stukken gepubliceerd op het gebied van het aansprakelijkheidsrecht, en is ze betrokken bij een WODC-onderzoek naar bestuurdersaansprakelijkheid.

Met dank aan Walter Dijkshoorn voor de illustraties

Arie Mes

"Driedimensionaal eigendom"

De eigenaar van een grondperceel heeft een stukje van het aardoppervlak dat in het horizontale vlak door grenzen is geïndividualiseerd. De eigendom van de grond beperkt zich (gelukkig) niet tot het tweedimensionale vlak, maar omvat volgens artikel 5:20 BW tevens de bovengrond en de daaronder zich bevindende aardlagen. Uit artikel 5:21 blijkt verder dat de eigenaar van de grond ook het gebruiksrecht heeft van de ruimte zowel onder als boven de grond.

In de dagelijkse rechtspraktijk worden de zakelijke rechten uit Boek 5 BW toegepast voor het juridisch verdelen van de ruimte onder, op en boven de grond aan verschillende rechtssubjecten. Zakelijke rechten op een perceel grond geven aldus een beschikkingsmacht over een bepaalde ruimte. Bij dit alles geldt in Nederland tot op heden nog steeds de Romeinsrechtelijke benadering dat het tweedimensionale vlak (de grond) alles natrekt. Ook de kadastrale registratie geschiedt in Nederland in twee dimensies: percelen grond worden in ons kadastrale systeem enkel in de lengte en breedte gedefinieerd en niet in de hoogte.

Tijdens de voorjaarsvergadering wordt nader kennis gemaakt met een thans in Nederland nog niet bestaande rechtsfiguur, te weten driedimensionaal eigendom. Men zou deze rechtsfiguur ook ruimte-eigendom of gecompartmenteerde eigendom kunnen noemen. Waar de eigendom van een grondperceel traditioneel uitgaat van een tweedimensionaal vlak, gaat driedimensionaal eigendom uit van een driedimensionale afgebakende ruimte.

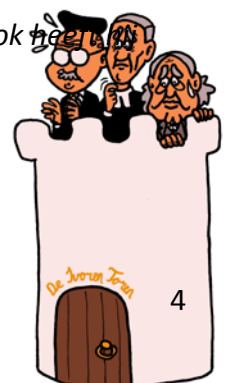
De rechtsfiguur driedimensionaal eigendom roept de nodige theoretische en praktische vragen op, onder meer omtrent het modelleren van een dergelijk rechtsfiguur en de plaats in de Nederlandse goederenrechtelijke context. Het nader uitwerken van een conceptuele gedachte omtrent deze rechtsfiguur biedt echter nieuwe, frisse inzichten in het huidige Nederlandse goederenrecht en geeft wellicht antwoorden op vragen die pas in de toekomst gesteld zullen worden.

Over de spreker

Arie Mes (geboren op 8 december 1987) is als buitenpromovendus verbonden aan het Notarieel Instituut Groningen (NIG) van de Rijksuniversiteit Groningen. Hij is als kandidaat-notaris werkzaam bij Trip Advocaten & Notarissen te Groningen. In zijn dagelijkse praktijk is hij voornamelijk werkzaam op het gebied van commercieel vastgoed en ondernemingsrecht. In de zomer van 2011 is hij cum laude afgestudeerd aan de Universiteit Utrecht (notarieel recht). Zijn afstudeerscriptie heeft hij geschreven over het onderwerp "de invoering van een driedimensionaal kadaster in Nederland", welke scriptie in boekvorm is uitgegeven. Ook heeft hij in het WPNR gepubliceerd over dit onderwerp. Arie Mes is in juni 2013 gestart als buitenpromovendus met een onderzoek naar driedimensionaal eigendom.

Met dank aan Walter Dijkshoorn voor de illustraties

Daniëlle Op Heij

"Digitale inhoud en het contractenrecht"

De consumptie van digitale inhoud is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Doordat meer overeenkomsten over digitale inhoud worden gesloten zal het contractenrecht een steeds grotere rol spelen. Voorbeelden van digitale inhoud zijn e-books, online muziek en applicaties. Het kenmerk van digitale inhoud is dat digitale inhoud niet tastbaar is. Net als in geval van tastbare goederen kan ook digitale inhoud non-conform zijn. Indien de consument de non-conformiteit van de digitale inhoud heeft kunnen aantonen, zal hij zijn toevlucht zoeken in de remedies uit het Burgerlijk Wetboek. Het Burgerlijk Wetboek is echter geschreven voor tastbare zaken.

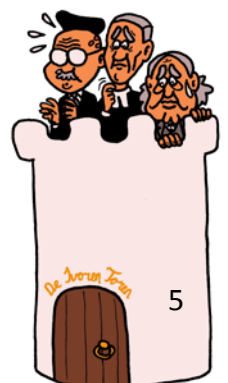
De centrale vraag is hoe de remedies uit het Burgerlijk Wetboek zich verhouden tot het nieuwe privaatrecht waarin digitale inhoud een steeds belangrijkere rol speelt. Daarnaast komen mogelijke oplossingen en aanknopingspunten voor de wetgever aan bod, mede gebaseerd op een vergelijking met de Consumer Rights Bill in Engeland.

Over de spreker

Daniëlle Op Heij (1990) behaalde haar Bachelor (met genoeg) en haar Master Rechtsgeleerdheid (Cum Laude) aan de Universiteit van Tilburg. Haar scriptie schreef zij over de keuzevrijheid van de consument binnen het Optioneel Gemeenschappelijk Europees Kooprecht. Na haar studie heeft zij bijna een jaar in het bedrijfsleven gewerkt, waarna zij in augustus 2013 in dienst trad als docent bij het departement Privaatrecht van de Universiteit van Tilburg. Zij schrijft een artikel en bereidt een promotieonderzoek voor over de geschiktheid van remedies uit het Burgerlijk Wetboek in geval van digitale inhoud. Daarnaast doceert zij verscheidene vakken en begeleidt zij studenten met het schrijven van hun scriptie.

Met dank aan Walter Dijkshoorn voor de illustraties

Charlotte Spierings

“Nieuwe tijden, blijvend privaatrecht”

Nieuwe tijden brengen nieuwe fenomenen. Nieuwe tijden brengen soms ook nieuw recht, maar vaker blijft het recht bij het oude. De juridische kwalificatie, duiding en regulering van nieuwe fenomenen gebeurt dan aan de hand van bestaande rechtsfiguren. In de voordracht wordt geïllustreerd hoe de vertaalslag van een klassiek leerstuk, de eenzijdige rechtshandeling, naar hedendaags handelen kan uitpakken. Ten eerste wordt ingegaan op het geven van toestemming voor het installeren van cookies bij het bezoeken van websites. Ten tweede wordt de (on)mogelijkheid tot het afstand doen van gedownloade applicaties besproken.

Ten slotte wordt aangestipt hoe ‘nieuw privaatrecht’ een impuls kan geven aan langlopende discussies over de eenzijdige rechtshandeling. Naar Nederlands recht is nog niet beslecht of de eenzijdige rechtshandeling een bron van verbintenissen is. In de ons omringende rechtsstelsels varieert het standpunt aangaande de verbintenisscheppende eenzijdige rechtshandeling van restrictief tot afwijzend. In nieuwe privaatrechtelijke instrumenten wordt de eenzijdige rechtshandeling echter ronduit erkend als verbindend, bijvoorbeeld in de PECL (art. 2:107) en in het DCFR (art. II.1:101 lid 2 jo. II.1:103 lid 2). Ingegaan wordt op de oorsprong van deze bepalingen en op de invloed die het nieuwe privaatrecht kan hebben op ons denken over de verbintenisscheppende eenzijdige rechtshandeling.

Over de spreker

Charlotte Spierings (1987) is sinds 2010 als promovenda verbonden aan het Onderzoekcentrum Onderneming & Recht van de Radboud Universiteit Nijmegen. Haar proefschrift gaat over de eenzijdige rechtshandeling. Zij behaalde haar bachelor aan het Utrecht Law College en rondde vervolgens de Onderzoeksmaster Onderneming & Recht af. Als onderdeel van haar promotietraject behaalde zij een Master of Studies in Legal Research aan Oxford University en verbleef zij een periode als gastonderzoeker aan de Humboldt Universität zu Berlin.

Met dank aan Walter Dijkshoorn voor de illustraties

